

2 KONINGEN

13-14

Elisa's laatste dagen, Amazia's nederlaag en
Gods ontferming over het afvallige Israël.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-koningen/13-14

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Joahaz: afgoderij en onderdrukking door Syrië	3 min	3
2	Joas volgt Joahaz op als koning van Israël	2 min	5
3	De zieke Elisa en het verdriet van Joas	2 min	6
4	De pijlen en de overwinningen op Syrië	2 min	8
5	Kinderen als pijlen in de geestelijke strijd	2 min	9
6	Een dode herleeft bij Elisa's beenderen	2 min	11
7	Gods geduld en Israëls herstel onder Joas	2 min	12
8	Amazia's koningschap en uitdaging aan Joas	3 min	13
9	Amazia's oorlog tegen Edom en de huurlingen	4 min	15
10	Amazia vereert de goden van Edom	2 min	18
11	Amazia's nederlaag en gewelddadige einde	3 min	20
12	Jerobeam II en Jona's opdracht voor Ninevé	5 min	21
13	Gods ontferming over Ninevé en Israël	4 min	24
	Om verder te lezen		27

1

Joahaz: afgoderij en onderdrukking door Syrië

Laten we nu naar 2 Koningen hoofdstuk 13 gaan. Deze verhalen worden een beetje eentonig, moet ik zeggen, als een plaat die blijft hangen. De koningen deden wat slecht was in de ogen van de HEERE. Ze weken niet af van de zonden van Jerobeam, enzovoort. We lezen hier geen erg opbeurende geschiedenis. We lezen de geschiedenis van Israël en Juda, en het grootste deel van de geschiedenis van Juda is deprimerend. De hele geschiedenis van Israël is deprimerend. In dit geval gaan we zelfs Elisa verliezen. Hij en Elia zijn tot nu toe lichtpunten in de geschiedenis geweest.

Hoofdstuk 13:

In het drieëntwintigste jaar van Joas, de zoon van Ahazia, de koning van Juda, werd Joahaz, de zoon van Jehu, koning over Israël in Samaria en hij regeerde zeventien jaar.

2 KONINGEN 13:1

Bedenk dat er vier generaties nakomelingen van Jehu zullen regeren. Dit is pas de tweede, Joahaz.

Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEERE, want hij volgde de zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat, die Israël deed zondigen; hij week daarvan niet af. Daarom ontbrandde de toorn van de HEERE tegen Israël, en Hij gaf hen al die dagen in de hand van Hazaël, de koning van Syrië, en in de hand van Benhadad, de zoon van Hazaël.

2 KONINGEN 13:2-3

Hazaël was een meedogenloze invaller. Dat weten we uit wat Elisa had voorzien en gezegd: dat hij de mensen van Israël zou openrijten. God leverde hen in zijn hand over gedurende alle dagen van Joahaz.

Toch weken zij niet af van de zonden van het huis van Jerobeam, die Israël deed zondigen, maar zij gingen daarin voort; ook bleef de gewijde paal in Samaria staan.

2 KONINGEN 13:6

Met andere woorden, het drong niet tot hen door. Toen God hen heel zwaar strafte, bracht dat hen niet tot inkeer.

Ze hadden de gouden kalveren in Bethel en Dan, en ze hadden ook houten beelden die in Samaria waren neergezet. Te veel afgoden, te veel goden.

Voorzeker, hij had voor Joahaz niet meer volk laten overblijven dan vijftig ruiters met tien strijdwagens en tienduizend man voetvolk; want de koning van Syrië had hen omgebracht en gemaakt als stof bij het dorsen.

2 KONINGEN 13:7

Er was in het noordelijke koninkrijk vrijwel helemaal geen krijgsmacht meer. Er waren tienduizend voetsoldaten, dat zijn er niet erg veel, maar slechts vijftig ruiters en tien strijdwagens. Dat is heel wat minder dan in de tijd van Salomo, of zelfs van sommige opvolgers van Salomo.

Het overige nu van de geschiedenis van Joahaz, alles wat hij gedaan heeft en zijn macht, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? Joahaz ging te ruste bij zijn vaderen en zij begroeven hem in Samaria, en Joas, zijn zoon, werd koning in zijn plaats.

2 KONINGEN 13:8-9

2

Joas volgt Joahaz op als koning van Israël

In het Engels ook Jehoash genoemd; beide naamvormen worden hier in het Nederlands als Joas weergegeven.

We hebben ook in het zuiden een Joas gehad, in het Engels Joash of Jehoash. We hebben een Jehoram gehad, die ook Joram werd genoemd. Jehoram wordt verkort tot Joram. De Engelse naam Jehoash wordt verkort tot Joash. Zowel het noordelijke als het zuidelijke koninkrijk heeft een koning gehad die Joram heette, en beide hebben een koning gehad die Joas heette. Ze leven vaak in dezelfde tijd, of bijna in dezelfde tijd. Dat doet vermoeden dat er misschien enige beïnvloeding was bij de naamgeving van deze zonen. De koningen van Israël en de koningen van Juda zijn misschien door elkaar beïnvloed bij het kiezen van namen voor hun zonen. Waarom dat zo zou zijn, weet ik niet. Maar we hebben nu een Joas in Israël, zoals we er een in Juda hebben gehad.

In het zevenendertigste jaar van Joas, de koning van Juda, werd Joas, de zoon van Joahaz, koning over Israël, in Samaria, en hij regeerde zestien jaar. Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEERE: hij week niet af van al de zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat, die Israël deed zondigen, maar hij ging daarin voort.

2 KONINGEN 13:10-11

We hebben nog niets over zijn daden gehoord, behalve dat hij slecht was. Hij veranderde niets.

Het overige nu van de geschiedenis van Joas, alles wat hij gedaan heeft, en zijn macht waarmee hij gestreden heeft tegen Amazia, de koning van Juda, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? En Joas ging te ruste bij zijn vaderen, en Jerobeam zat op zijn troon. Joas werd begraven in Samaria, bij de koningen van Israël.

2 KONINGEN 13:12-13

Hij wordt gewoonlijk Jerobeam de tweede genoemd, om de voor de hand liggende reden dat de eerste koning van Israël ook Jerobeam heette. Met deze man erbij hebben we nu een Jerobeam de eerste en een Jerobeam de tweede. Dit is Jerobeam de tweede. Dit is de koning die daadwerkelijk regeerde in de dagen van de profeet Jona, toen het boek Jona werd geschreven. Jerobeam de tweede.

Er staat:

3

De zieke Elisa en het verdriet van Joas

En Joas ging te ruste bij zijn vaderen, en Jerobeam zat op zijn troon. Joas werd begraven in Samaria, bij de koningen van Israël. Elisa was ziek geworden; het was de ziekte waaraan hij zou sterven. Joas, de koning van Israël, kwam bij hem en huilde om hem. Hij zei: Mijn vader, mijn vader, wagen van Israël en zijn ruiters!

2 KONINGEN 13:13-14

Het is opmerkelijk dat zowel Elia als Elisa doden hadden opgewekt en zieken hadden genezen, en dat Elisa zelf toch ziek sterft. Het is duidelijk dat wonderen van God op zichzelf staande, soevereine daden zijn, die God besluit te doen wanneer Hij dat wil. En op andere momenten doet Hij ze niet. Paulus, die ook doden opwekte en veel zieken genas, leek zelf ook lichamelijke problemen te hebben, een doorn in zijn vlees. Hier is Elisa, die tot nu toe de grootste wonderdoener is geweest, misschien met uitzondering van Mozes. Hij is ziek en hij sterft ziek. Hij is nu bedlegerig door de ziekte waaraan hij zal sterven.

Dat is wat Elisa had gezegd toen Elia werd opgenomen:

Mijn vader, mijn vader, de strijdwagens van Israël en hun ruiters.

Daarmee zei hij in wezen: 'Jij bent Israëls enige hoop. Jij bent Israëls voornaamste verdediging.' Joas heeft dat misschien gedacht, maar het veranderde zijn gedrag niet echt. Hij bleef doen wat kwaad was in de ogen van de HEERE. Als hij inzag dat de profeet Elia en de profeet Elisa inderdaad degenen waren die God had gezonden om Israël te verdedigen door hen van de afgoden af te keren, dan had hij daar beslist geen gehoor aan gegeven. Maar toch was hij verdrietig om hem te zien heengaan.

Wanneer Billy Graham sterft, wat vast niet zo heel ver meer in de toekomst ligt, zal hij ongetwijfeld allerlei lofbetuigingen ontvangen van mensen die nooit naar zijn boodschap hebben geluisterd en die hun leven nooit aan Christus hebben gegeven. Men zal met warme gevoelens en weemoed aan hem terugdenken. Maar waarom luisterden de mensen niet naar hem? Sommigen deden dat wel, maar er zullen velen zijn die zich nooit tot Christus hebben bekeerd en die ongetwijfeld positieve lofredes over Billy Graham zullen houden.

4

De pijlen en de overwinningen op Syrië

En Elisa zei tegen hem: Neem een boog en pijlen, en hij bracht hem een boog en pijlen. Hij zei tegen de koning van Israël: Leg uw hand aan de boog. Toen legde hij zijn hand daaraan, en Elisa legde zijn handen op de handen van de koning. En hij zei: Doe het venster naar het oosten open. En hij deed het open. Toen zei Elisa: Schiet! En hij schoot. Hij zei: Het is een pijl van verlossing door de HEERE, en een pijl van verlossing van de Syriërs, want u zult de Syriërs in Afek verslaan, tot vernietiging toe.

2 KONINGEN 13:15-17

Waarschijnlijk niet terwijl hij de boog vasthield en Elisa die ook vasthield.

Waarschijnlijk opende een dienaar het raam.

Blijkbaar schoot hij de pijl zomaar uit het raam naar het oosten. Dat is de richting waar Syrië vandaan kwam, dus het was een symbolische handeling waarmee hij Syrië aanviel.

Daarna zei hij: Neem de pijlen. En hij nam ze. Toen zei hij tegen de koning van Israël: Sla op de grond. En hij sloeg driemaal en hield toen op.

2 KONINGEN 13:18

Ik was verbaasd toen ik sommige mensen hoorde zeggen dat ze denken dat dit betekende dat hij de pijlen vasthield en ermee op de grond sloeg. Zoals je met een stok op de grond slaat, maar dan met pijlen. Ik vat dit zo op dat hij hem pijlen in de grond liet schieten, zodat hij de grond met de pijlen raakte door ze erin te schieten. Ik denk dat je het op beide manieren kunt opvatten, maar ik heb de indruk dat hij deze volgende pijlen in de grond schoot. En hij zei:

Sla ermee op de grond.

Dus schoot hij drie pijlen in de grond, maar daarna schoot hij er geen meer. Blijkbaar waren er meer beschikbaar. Er zaten er meer in de pijlkoker. Maar hij stopte gewoon na drie pijlen, blijkbaar zonder te weten wat het betekende.

Toen werd de man Gods heel kwaad op hem en zei: U had vijf- of zesmaal moeten slaan; dan zou u de Syriërs tot vernietiging toe verslagen hebben. Maar nu zult u de Syriërs slechts driemaal verslaan.

2 KONINGEN 13:19

Elke pijl die werd afgeschoten, stond voor een belofte van God dat ze Syrië ergens in een veldslag zouden treffen en verslaan. En als hij vijf of zes pijlen had afgeschoten, zouden dat genoeg overwinningen zijn geweest om Syrië volledig te verslaan. Maar dat deed hij niet. Hij had niet het geloof om dat te doen.

5

Kinderen als pijlen in de geestelijke strijd

Ik denk vaak aan deze passage in verband met de uitspraak in Psalm 127:

Kinderen zijn als pijlen in de hand van een held. Gelukkig de man die zijn pijlkoker ermee gevuld heeft.

PSALMEN 127:4-5

Hier worden nakomelingen gezien als wapens in de geestelijke strijd. Ze zijn als pijlen in de hand van een godvruchtige man om op de vijand af te schieten. In wezen bied je, wanneer je kinderen opvoedt en hen eropuit stuurt om God te dienen, tegenwicht aan de machten van satan en de cultuur van het kwaad enzovoort, en strijd je daartegen, als je godvruchtige kinderen opvoedt. Ze zijn als pijlen in de hand van een held.

Sommige mensen hebben niet veel visie voor kinderen en willen er graag maar een paar hebben. Want, ik weet het niet, ze willen niet helemaal geen kinderen hebben, omdat ze schattig zijn en leuke kleine mascottes om in huis te hebben. Maar ze hebben geen visie dat die kinderen werkelijk iets voor God zullen bereiken. En dus zijn twee of drie kinderen een mooi aantal om warmte in huis te brengen en je bezig te houden, maar niet zo veel dat je het te druk krijgt.

Toch kan ieder kind een overwinning op de machten van de duisternis betekenen. Als je kinderen opvoedt om God te dienen en ze dienen God, dan zal ieder van hen overwinningen behalen die de anderen niet zullen behalen. Daarom kan het in sommige gevallen zo zijn dat je met maar twee of drie kinderen minder kinderen hebt dan je zou moeten hebben. Het hangt af van je motivatie. Maar als je je kinderen ziet als pijlen in de hand van een held, dan zou je er, lijkt me, zo veel mogelijk willen hebben en er zo veel mogelijk op de vijand willen afschieten. Of misschien kijk je er dan toch anders naar.

Sommige mensen zien kinderen als iets lastigs. De Bijbel zegt dat kinderen zegeningen van God zijn en als pijlen, als wapens. Ik denk niet dat een soldaat het lastig vindt om een zware lading pijlen op zijn rug te hebben. Ik denk dat hij waarschijnlijk zal vinden dat hij blij mag zijn met zo veel pijlen, omdat er misschien veel vijanden zijn om aan te vallen.

Hoe dan ook, bij deze man stond elke pijl die hij afschoot voor een overwinning op de vijand. En Elisa was er niet blij mee dat hij het maar drie keer deed. Hij zei:

Toen werd de man Gods heel kwaad op hem en zei: U had vijf- of zesmaal moeten slaan; dan zou u de Syriërs tot vernietiging toe verslagen hebben. Maar nu zult u de Syriërs slechts driemaal verslaan.

2 KONINGEN 13:19

6

Een dode herleeft bij Elisa's beenderen

Toen stierf Elisa en begroeven ze hem. Dit is een grappig verhaal, een kleine anekdote over iets wat enige tijd na Elisa's dood gebeurde. In dit verhaal komen zijn beenderen in beeld. Dat wil zeggen, zijn lichaam is vergaan. Hij is al enige tijd dood en alleen zijn beenderen liggen nog in de grot waar hij begraven is.

Er staat:

Daarna stierf Elisa en zij begroeven hem. Nu kwamen er aan het begin van het jaar telkens benden uit Moab in het land. En het gebeurde, toen men een man aan het begraven was, dat zij, zie, een bende zagen. Daarom wierpen zij de man in het graf van Elisa. Toen de man daarin terecht kwam en met de beenderen van Elisa in aanraking kwam, werd hij weer levend en rees overeind op zijn voeten.

2 KONINGEN 13:20-21

Blijkbaar iemand die in de strijd tegen de Moabieten was gesneuveld.

Het lijkt erop dat enkele mannen bezig waren de doden van een veldslag te begraven. Deze man werd ergens naartoe gedragen om begraven te worden. Toen ze een groep plundersaars zagen aankomen, wilden ze deze man kwijt. Dus legden ze hem in de dichtstbijzijnde grot, die toevallig het graf van Elisa was. Maar Elisa was al lang dood.

Dus Elisa's beenderen bleven werkelijk wonderen doen nadat Elisa er niet meer was. Elisa kon zichzelf niet genezen van de ziekte waaraan hij stierf, maar God gebruikte hem nog steeds, zelfs om na zijn dood doden op te wekken. Zoals ik al zei, is Elisa, voor zover ik kan zien, een beeld van Jezus. Jezus blijft ook na Zijn dood mensen leven geven en Zijn wondermacht uitoefenen. Dat komt natuurlijk doordat Jezus na Zijn dood ook weer is opgestaan. Dat deed Elisa niet. Maar niet alle bijzonderheden hoeven overeen te komen om een voorafbeelding zinvol te laten zijn.

7

Gods geduld en Israëls herstel onder Joas

Hazaël, de koning van Syrië, had Israël al de dagen van Joahaz onderdrukt. Maar de HEERE was hun genadig. Hij ontfermde Zich over hen en keerde Zich tot hen, omwille van Zijn verbond met Abraham, Izak en Jakob. Hij wilde hen niet te gronde richten en heeft hen niet verworpen van voor Zijn aangezicht, tot nu toe.

2 KONINGEN 13:22-23

[Vertalersnoot: In de Engelse aanhaling van de spreker ontbreken de woorden ‘tot nu toe’, die hierboven wel in de Nederlandse Bijbeltekst staan. Zijn volgende uitleg reageert op die Engelse aanhaling.]

Het is niet duidelijk hoe dit moet worden opgevat. Ik zou het kunnen begrijpen als God zei: ‘Vanwege het verbond dat Ik met Abraham, Izak en Jakob heb gesloten, zal Ik Israël nooit vernietigen.’ Maar uiteindelijk heeft Hij Israël wel vernietigd, ondanks Zijn verbond met Abraham, Izak en Jakob. Bij deze gelegenheid toonde God hun echter, denk ik, nog steeds uitzonderlijk veel geduld vanwege Zijn verbond. Er zou nog steeds een tijd komen waarin Zijn geduld op zou raken en Hij hen aan de Assyriërs zou overgeven. En dan zou het met hen afgelopen zijn. We hebben het hier over het noordelijke koninkrijk. Toch toont Hij hun op dit moment, vanwege Zijn verbond met hun voorouders, meer barmhartigheid dan Hij anders zou hebben getoond.

En Hazaël, de koning van Syrië, stierf, en zijn zoon Benhadad werd koning in zijn plaats. Joas, de zoon van Joahaz, nam uit de macht van Benhadad, de zoon van Hazaël, de steden terug die Hazaël in de oorlog uit de macht van zijn vader Joahaz genomen had. Joas versloeg hem driemaal en bracht de steden van Israël weer aan Israël terug.

2 KONINGEN 13:24-25

Daarmee ging natuurlijk de profetie van Elisa in vervulling dat ze drie overwinningen op Syrië zouden behalen en niet meer, omdat de koning maar drie pijlen had afgeschoten en niet meer.

8

Amazia's koningschap en uitdaging aan Joas

Laten we verdergaan met hoofdstuk 14.

In het tweede jaar van Joas, de zoon van Joahaz, de koning van Israël, werd Amazia koning, de zoon van Joas, de koning van Juda. Hij was vijftientwintig jaar oud toen hij koning werd, en hij regeerde negenentwintig jaar in Jeruzalem. De naam van zijn moeder was Joaddan, uit Jeruzalem. Hij deed wat juist was in de ogen van de HEERE, alleen niet zoals zijn vader David; hij deed overeenkomstig alles wat zijn vader Joas gedaan had.

2 KONINGEN 14:1-3

Hopelijk niet met inbegrip van de geloofsafval en het doden van profeten, zoals Joas had gedaan.

Alleen werden de offer hoogten niet weggenomen: het volk bracht nog steeds slachtoffers en reukoffers op de offer hoogten. En het gebeurde, toen hij het koningschap stevig in zijn hand had, dat hij zijn dienaren doodde die de koning, zijn vader, gedood hadden. Maar de kinderen van die moordenaars bracht hij niet ter dood, zoals geschreven staat in het wetboek van Mozes, waar de HEERE geboden heeft: De vaders mogen niet ter dood gebracht worden om de kinderen en de kinderen mogen niet ter dood gebracht worden om de vaders, maar ieder zal om zijn eigen zonde ter dood gebracht worden.

2 KONINGEN 14:4-6

Dit laat zien dat hij niet zomaar wraak nam op de familie van degenen die zijn vader hadden gedood. Hij doodde alleen de moordenaars en liet hun kinderen met rust. De wet die daar wordt aangehaald, staat in Deuteronomium 24:16.

Hij was het die Edom in het Zoutdal versloeg, tienduizend man, en tijdens die strijd Sela innam; hij gaf het de naam Jokteël, tot op deze dag. Toen stuurde Amazia boden naar Joas, de zoon van Joahaz, de zoon van Jehu, de koning van Israël, om te zeggen: Kom, laten wij ons met elkaar meten! Maar Joas, de koning van Israël, stuurde Amazia, de koning van Juda, deze boodschap: De distel die op de Libanon groeit, stuurde de ceder die op de Libanon groeit, deze boodschap: Geef uw dochter aan mijn zoon tot vrouw. Maar de dieren van het veld die op de Libanon leven, kwamen voorbij en vertraptten de distel.

2 KONINGEN 14:7-9

Hij zegt daarmee: jij die mij uitdaagt, jij bent als een distel die een cederboom bevelen geeft. En terwijl hij die bevelen geeft, loopt er een dier voorbij dat de distel vertrapt. Het is gewoon een grappige vergelijking. In wezen zegt hij: 'Jij stelt niets voor.' Zelfs terwijl je mij uitdaagt, zou iemand die minder is dan ik jou kunnen vernietigen. Jij kunt mij beslist niet vernietigen. Hij zegt:

U hebt Edom geheel verslagen; daarom is uw hart overmoedig.
Geniet van de eer en blijf in uw huis, want waarom zou u zich in
het onheil storten, zodat u ten val komt, en Juda met u?

2 KONINGEN 14:10

Dus Joas zei eigenlijk: 'Ik ben niet geïnteresseerd in een gevecht met je. Ik kan je wel verslaan. Het is nogal dom van je om me uit te dagen, maar je voelt je heel wat omdat je net met succes tegen de Edomieten hebt gevochten. Laat dat je niet naar het hoofd stijgen, want je zult verliezen als je tegen me optrekt.'

9

Amazia's oorlog tegen Edom en de huurlingen

We hebben wat informatie in 2 Kronieken, hoofdstuk 25, vers 5 en verder. Die sluit aan bij de oorlog die hij met de Edomieten voerde. Ik had dat kunnen lezen voordat hij Joas uitdaagde. Maar in 2 Kronieken hoofdstuk 25 wordt de oorlog tegen Edom, die in 2 Koningen in één vers werd afgedaan, wat uitgebreider behandeld.

In 2 Kronieken 25:5 staat:

Toen riep Amazia Juda bijeen, en stelde hen op, ingedeeld naar families, met bevelhebbers over duizend en bevelhebbers over honderd, uit heel Juda en Benjamin. Hij monsterde hen, van twintig jaar oud en daarboven, en trof driehonderdduizend van de beste mannen aan, die met het leger uittrokken, die speer en schild hanteerden. Bovendien huurde hij van Israël honderdduizend dappere helden in voor honderd talent zilver.

2 KRONIEKEN 25:5-6

Dus hij haalde wat huurlingen uit zijn buurland.

Toen kwam er een man Gods naar hem toe, die zei: Koning, laat het leger van Israël niet met u meegaan, want de HEERE is niet met Israël, met al die nakomelingen van Efraïm. Maar als u wilt gaan, doe het dan en wees sterk voor de strijd. God zal u echter laten struikelen voor de vijand, want in God is kracht om te helpen en om te laten struikelen. Toen zei Amazia tegen de man Gods: Maar wat dan te doen met de honderd talent die ik aan de troepen van Israël gegeven heb? Daarop zei de man Gods: De HEERE heeft u veel meer te geven dan dit. Toen zonderde Amazia de troepen die uit Efraïm bij hem gekomen waren, af, zodat zij naar hun woon plaats zouden gaan. Daarom ontstaken zij in hevige woede tegen Juda, en zij keerden in brandende toorn terug naar hun woon plaats.

2 KRONIEKEN 25:7-10

Ze hadden betaald gekregen en hoefden niet ten strijde te trekken. Dit waren honderdduizend mannen uit Israël die waren ingehuurd, en ze waren betaald. De profeet zei:

Nee, laat ze niet met je meegaan. God is niet met hen. Stuur ze naar huis.

En de koning zegt:

Maar ik heb ze al betaald.

De profeet zei:

Laat maar zitten. God zal je hier meer voor teruggeven. God kan je meer geven dan dat.

Dus hij liet hen gaan. Hij stuurde hen weg met behoud van hun betaling. Ze betaalden hem niet terug, en toch waren ze boos, omdat ze juist ten strijde wilden trekken. Ze waren boos vanwege de belediging, niet omdat hun iets was afgepakt. Het was niet zo dat ze werk misliepen dat ze wilden hebben, want ze kregen hoe dan ook betaald. Maar ze vatten het op als een belediging dat hij niet met hen wilde samenwerken.

Amazia vatte moed en leidde zijn volk weg en ging het Zoutdal in; hij versloeg van de Seïrieten tienduizend man.

2 KRONIEKEN 25:11

Dat zouden Edomieten zijn. Het gebergte Seïr is het land van de Edomieten.

Verder voerden de Judeeërs nog tienduizend anderen als gevangenen levend weg, brachten hen naar de top van de rots, en wierpen hen van de top van de rots af, zodat zij allen opengereten werden.

2 KRONIEKEN 25:12

Dat is een behoorlijk verrotte manier om met je vijanden om te gaan.

Maar de mannen van de troepen die Amazia had laten terugkeren, zodat zij niet met hem ten strijde zouden trekken, overvielen de steden van Juda, vanaf Samaria tot Beth-Horon toe; zij versloegen van hen drieduizend man, en roofden veel buit.

2 KRONIEKEN 25:13

Dus dit is ongetwijfeld de reden waarom Amazia oorlog voerde met Israël, omdat de soldaten die hij had weggestuurd zijn steden aanvielen. En er staat:

10

Amazia vereert de goden van Edom

Nadat Amazia van het verslaan van de Edomieten terug gekomen was, gebeurde het dat hij de goden van de Seïrieten meebracht en die voor zichzelf als goden opstelde; hij boog zich voor hen neer en bracht reukoffers aan hen. Toen ontbrandde de toorn van de HEERE tegen Amazia. Hij zond een profeet naar hem toe, die tegen hem zei: Waarom hebt u de goden van dat volk gezocht, die hun eigen volk niet uit uw hand gered hebben?

2 KRONIEKEN 25:14-15

Waarom deze goden aanbidden? Ze konden hun eigen volk niet uit zijn hand verlossen. Hier geeft Jahweh hem de overwinning op deze mensen, wat betekent dat hun goden hen niet konden redden. En wat nu? Neemt hij hun goden ook nog over?

Het zou een ander verhaal zijn als hij dacht dat ze machtiger waren, maar ze hadden zich tegenover hem zwak getoond. Maar het is die verslaving aan afgoderij die deze mensen lijken te hebben.

Het gebeurde echter toen deze tot hem sprak, dat hij tegen hem zei: Heeft men u tot raadgever van de koning aangesteld? Houdt u daarmee op! Waarom zou men u doden? Toen hield de profeet op, en zei: Ik merk dat God besloten heeft u te gronde te richten, omdat u dit gedaan hebt en niet naar mijn raad hebt geluisterd.

2 KRONIEKEN 25:16

Dus de profeet wees hem terecht, en hij zei:

Ik heb je niet gevraagd om mijn raadgever te zijn. Als je je ermee blijft bemoeien, maak ik je dood.

Hij zei:

Oké, ik stop al. Maar ik weet gewoon dat God je gaat vernietigen.

En zo hebben we deze oorlog waarover we begonnen te lezen in hoofdstuk 14 van 2 Koningen, tussen Amazia en Joas, tussen het noordelijke en het zuidelijke koninkrijk. En hij stuurt deze, deze uitdaging tot oorlog naar Joas. En Joas stuurt hem deze belediging terug over de distel die bevelen geeft aan de ceder, en dan loopt er een dier voorbij dat de distel vertrapt.

11

Amazia's nederlaag en gewelddadige einde

Nu, 2 Koningen hoofdstuk 14, vers 11:

Maar Amazia luisterde niet; daarom trok Joas, de koning van Israël, op, zodat hij en Amazia, de koning van Juda, zich in Beth-Semes, dat Juda toebehoort, met elkaar maten. En Juda werd door Israël verslagen, en zij vluchtten, ieder naar zijn tent. En Joas, de koning van Israël, greep Amazia, de koning van Juda, de zoon van Joas, de zoon van Ahazia, in Beth-Semes en kwam naar Jeruzalem. Hij sloeg een bres in de muur van Jeruzalem, van de poort van Efraïm tot aan de Hoekpoort, vierhonderd el lang. En hij nam al het goud en het zilver mee, en al de voorwerpen die werden aangetroffen in het huis van de HEERE en in de schatkamers van het huis van de koning, en ook gijzelaars. Daarna keerde hij terug naar Samaria.

2 KONINGEN 14:11-14

Dit is volgens mij de eerste keer, in al die conflicten tussen Israël en Juda, dat Israël daadwerkelijk naar Juda trok en de hoofdstad van Juda beschadigde, Jeruzalem beschadigde. Dit was dus een grote vernedering voor onze koning Amazia. Hij nam gijzelaars mee en vertrok.

Het overige nu van de geschiedenis van Joas, wat hij gedaan heeft, zijn macht en hoe hij tegen Amazia, de koning van Juda, gestreden heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? En Joas ging te ruste bij zijn vaderen en werd in Samaria begraven bij de koningen van Israël, en zijn zoon Jerobeam werd koning in zijn plaats.

2 KONINGEN 14:15-16

Daar hebben we eerder al over gelezen. Dit is een terugblik, omdat we het over de regering van Amazia hadden. Hier wordt teruggeblikt op eerdere gebeurtenissen tijdens de regering van Joas.

Vers 17:

Amazia nu, de zoon van Joas, de koning van Juda, leefde na de dood van Joas, de zoon van Joahaz, de koning van Israël, nog vijftien jaar. Het overige nu van de geschiedenis van Amazia, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Juda? Men smeedde een samenzwering tegen hem in Jeruzalem, zodat hij naar Lachis vluchtte. Zij stuurden echter mannen achter hem aan naar Lachis en doodden hem daar. Zij brachten hem over met paarden en hij werd in Jeruzalem begraven, bij zijn vaderen, in de stad van David.

2 KONINGEN 14:17-20

Het is interessant: ze smeedden een samenzwering en vermoordden hem, maar daarna begroeven ze hem op een eervolle manier in de stad van David, bij zijn voorouders.

12

Jerobeam II en Jona's opdracht voor Ninevé

De regering van Jerobeam de tweede wordt behandeld in de rest van 2 Koningen 14, vers 23 tot en met 29. In zijn tijd leefde de profeet Jona, zoals we in vers 25 zullen zien. Het verhaal van Jona moet dus in deze periode thuishoren. Hoewel het hier niet is opgetekend, is het wel opgetekend in het boek Jona.

Maar er staat:

In het vijftiende jaar van Amazia, de zoon van Joas, de koning van Juda, werd in Samaria koning: Jerobeam, de zoon van Joas, de koning over Israël, en hij regeerde eenenveertig jaar. Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEERE: hij week niet af van alle zonden van Jerobeam, de zoon van Nebat, die Israël deed zondigen.

2 KONINGEN 14:23-24

Hij was in meer dan één opzicht een tweede Jerobeam. Zijn naam was Jerobeam, en hij ging ook verder op de weg van de zonden van de eerste Jerobeam.

Hij bracht ook het gebied van Israël van Lebo-Hamath tot de zee van de Vlake aan Israël terug, overeenkomstig het woord van de HEERE, de God van Israël, dat Hij gesproken had door de dienst van Zijn dienaar Jona, de zoon van Amitthai, de profeet uit Gath-Hefer.

2 KONINGEN 14:25

Dit is dus de Jona over wie we in het boek Jona lezen. Het boek Jona is vier hoofdstukken lang. We zullen het op dit moment niet behandelen. We zullen het hier niet invoegen. Maar het verhaal van Jona vertelt ons dat Jona in deze tijd niet alleen profeteerde over de overwinningen van Jerobeam de tweede. Hij profeteerde ook de verwoesting van Ninevé.

Ninevé was de hoofdstad van Assyrië. En Assyrië was in die tijd een vijand die steeds machtiger werd in de regio en het leven van alle kleinere volken in het Midden-Oosten bedreigde. Syrië was bang voor Assyrië. Israël en Juda waren bang voor Assyrië. Iedereen had reden om bang te zijn voor Assyrië, omdat het steeds machtiger werd en zich land toe-eigende. Het viel natuurlijk gebieden binnen.

De Assyriërs waren bijzonder wrede veroveraars. Ze spietsten mensen op scherpe palen, gewoon om wreed te zijn. Ze voerden gevangenen weg met haken door hun neus en sleepten hen zo de gevangenschap in. Volgens mij deden ze zelfs nog andere dingen die te gruwelijk zijn om over te praten.

Ninevé was in die tijd dus de hoofdstad van Assyrië. De profeet Jona ontving een godsspraak waarin God zei:

Ga naar Ninevé en waarschuw de stad.

JONA 3:2

Over veertig dagen zal Ninevé vergaan.

JONA 3:4

Maar Jona wilde hen niet waarschuwen. Hij wilde dat ze omkwamen. De mensen van Ninevé waren slechte mensen. Het waren vijanden. Ze joegen de mensen van Israël angst aan. Zij waren in feite de mensen die enige tijd later het volk Israël daadwerkelijk zouden vernietigen. Het waren de Assyriërs die in 722 voor Christus het noordelijke koninkrijk Israël inderdaad vernietigden.

Jona had er dus natuurlijk geen belangstelling voor om hen te waarschuwen. Hij wilde de opdracht niet uitvoeren die hij had gekregen om naar Ninevé te gaan en te zeggen:

Over veertig dagen zal Ninevé vergaan.

Hij was bang dat ze misschien zouden luisteren. Hij was een profeet die niet gehoord wilde worden en niet wilde dat mensen naar zijn stem luisterden, want als ze zouden luisteren, was hij er vrij zeker van dat God hen zou vergeven. Als de Assyriërs zich onder zijn prediking zouden bekeren, zou God hen sparen. Dat was iets wat Jona beslist niet wilde zien gebeuren. Dus vluchtte Jona natuurlijk over zee in de tegenovergestelde richting, naar Tarsis. In plaats van naar het noordoosten te gaan, ging hij naar het westen en ontliep hij de reis naar Ninevé. Maar dat was slechts tijdelijk, want toen stuurde God een storm die het schip dreigde te laten zinken.

Jona gaf tegenover de zeelieden bij wie hij was toe dat het zijn schuld was. Ze gooiden hem overboord. Hij hoopte waarschijnlijk dat hij in zee zou sterven, omdat hij niet naar Ninevé wilde. Maar hij wilde niet dat de zeelieden met hem zouden sterven, dus zei hij:

Werp mij overboord.

JONA 1:12

Dus werd hij overboord gegooid. Maar God liet hem niet sterven. God stuurde een vis om hem op te slokken en hem drie dagen later weer op de kust uit te braken, waarschijnlijk heel dicht bij de plaats waar hij oorspronkelijk was uitgevaren.

Dus zei Hij opnieuw:

Ga naar Ninevé en profeteer tegen de mensen daar.

Deze keer gehoorzaamde Jona. Hij ging inderdaad naar Ninevé, en Ninevé bekeerde zich inderdaad, zoals Jona had gevreesd. Ze bekeerden zich en God spaarde hen. Ze kwamen niet binnen veertig dagen om, en Jona was daar boos over.

13

Gods ontferming over Ninevé en Israël

Aan het einde van het boek Jona zit hij te mokken. Hij is als een ontevreden kind dat zijn zin niet heeft gekregen. God spreekt tot hem en zegt:

Maar de HEERE zei: Bent u terecht in woede ontstoken?

JONA 4:4

En hij zegt:

Ja, ik heb alle reden om boos te zijn.

Hij ging op een heuvel zitten om naar de stad te kijken, gewoon om te zien wat ermee zou gebeuren. Er staat dat het heet was en dat Jona veel last had van de hitte van de zon, terwijl hij daar in de zon zat.

God liet een plant groeien, een wonderboom, blijkbaar in één nacht. Blijkbaar was dat weer een wonder. Die gaf hem schaduw, en hij was blij dat de wonderboom er stond. Maar toen stuurde God een worm om de wonderboom te doden. Dus ging de wonderboom dood, en zat hij weer in de zon en begon hij te klagen dat hij in de hitte zat.

God zei:

U geeft meer om deze wonderboom dan om deze mensen in Ninevé. U hebt er niet voor gezwoegd. Hij kwam in één dag op en verdween in één dag. Hij gaf u schaduw en u was er blij mee, maar u geeft om zijn lot. U geeft niet om het lot van al deze duizenden mensen in Ninevé die niet weten wat hun rechter- of linkerhand is.

JONA 4:10-11

zegt Hij.

Met andere woorden, God zegt: ‘Zou Ik geen barmhartigheid moeten hebben met deze mensen? Het zijn geen Joden; het zijn heidenen. Ze zijn niet eens vriendelijk tegenover de Joden. Ze staan vijandig tegenover de Joden, maar het zijn mensen.’ En zou God niet meer om mensen moeten geven dan jij om deze wonderboom geeft? Het enige wat deze wonderboom deed, was je wat verlichting geven van het zonlicht. Verder had hij geen enkele waarde, behalve dat hij jou plezier deed. Maar deze mensen doen jou geen plezier, en toch hebben ze waarde in zichzelf. ‘En Ik ben de HEERE. Ik behoer om hen te geven.’

Dit verhaal van Jona is dus eigenlijk een boodschap over Gods zorg voor de heidenen. Dat is een heel nieuwtestamentische boodschap, maar dan honderden en honderden jaren voordat Christus kwam. Jona was degene die die openbaring ontving. Hij profeteerde blijkbaar ook over bepaalde veldtochten van Jerobeam de Tweede, en die

profetieën gingen in vervulling. De profetieën gingen in vervulling doordat hij een deel van het grondgebied van Israël heroverde in gebieden waar de Syriërs het hun hadden afgenomen, zegt 2 Koningen 14:25.

Dan vers 26:

Want de HEERE zag dat de ellende van Israël zeer bitter was, dat het met de gebondene en de vrije gedaan was en dat Israël geen helper had. De HEERE had niet gezegd dat Hij de naam van Israël van onder de hemel uitwissen zou, maar Hij verlostte hen door de hand van Jerobeam, de zoon van Joas.

2 KONINGEN 14:26-27

Jerobeam was een slechte koning, maar God had medelijden met Israël. Het waren slechte mensen. Ze waren afvallig. Ze hadden een slechte koning. Maar God had medelijden met hen, en Hij gebruikte daadwerkelijk hun koning om de vijand te verslaan en hen te bevrijden van een deel van het leed dat ze hadden ondergaan onder Hazaël en Benhadad, de Syrische heersers.

Het overige nu van de geschiedenis van Jerobeam, al wat hij gedaan heeft en zijn macht, hoe hij oorlog gevoerd heeft en hoe hij Damascus en Hamath van Juda aan Israël teruggebracht heeft, is dat niet beschreven in het boek van de kronieken van de koningen van Israël? En Jerobeam ging te ruste bij zijn vaderen, bij de koningen van Israël, en zijn zoon Zacharia werd koning in zijn plaats.

2 KONINGEN 14:28-29

Alweer een Zacharia; er zijn er veel.

Dit is de enige Zacharia die koning was, maar er zijn veel Zacharia's in de Bijbel. Er zijn dus verschillende koningen gekomen en gegaan in de passages die we hebben bestudeerd. De volgende keer komen we bij hoofdstuk 15.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 2 Koningen 13:1
- 2 Koningen 13:2-3
- 2 Koningen 13:6
- 2 Koningen 13:7
- 2 Koningen 13:8-9
- 2 Koningen 13:10-11
- 2 Koningen 13:12-13
- 2 Koningen 13:13-14
- 2 Koningen 13:15-17
- 2 Koningen 13:18
- 2 Koningen 13:19
- Psalmen 127:4-5
- 2 Koningen 13:20-21
- 2 Koningen 13:22-23
- 2 Koningen 13:24-25
- 2 Koningen 14:1-3
- 2 Koningen 14:4-6
- 2 Koningen 14:7-9
- 2 Koningen 14:10
- 2 Kronieken 25:5-6
- 2 Kronieken 25:7-10
- 2 Kronieken 25:11
- 2 Kronieken 25:12
- 2 Kronieken 25:13
- 2 Kronieken 25:14-15
- 2 Kronieken 25:16
- 2 Koningen 14:11-14
- 2 Koningen 14:15-16
- 2 Koningen 14:17-20
- 2 Koningen 14:23-24

- 2 Koningen 14:25
- Jona 3:2
- Jona 3:4
- Jona 1:12
- Jona 4:4
- Jona 4:10-11
- 2 Koningen 14:26-27
- 2 Koningen 14:28-29

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.